

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 września 2018 r Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przeliczył wnioskodawcy R. M. emeryturę od dnia 1 lipca 2018 tj. od daty nabycia uprawnień do emerytury i ustalił w kwocie 2606 zł 57 gr. W decyzji wskazano ,że przeliczając emeryturę organ uwzględnił okres zatrudnienia i wynagrodzenia otrzymane przez wnioskodawcę w (...) Ł. w okresie od dnia 29 czerwca 1978 r do 30 czerwca 1979 roku z tytułu budowy eksportowej w ZSRR. Za okresy , kiedy wnioskodawca nie udokumentował wysokości zarobków organ obliczył podstawę wymiaru z uwzględnieniem minimalnego wynagrodzenia (od 11.09.1972-31.12.1976 oraz od 1.01.1981 – 6.09.1981) / decyzja w aktach ZUS/.

Decyzją z dnia 10 września 2018 roku organ rentowy ponownie ustalił wnioskodawcy kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku na kwotę 110 634 zł 15 gr. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ nie uwzględnił okresów od 1.07.1979 do 31.07.1979, 28.11.1982 -27.01.1983 – z uwagi na urlop bezpłatny oraz okresu od 7.09.1981-7.09.1981 z uwagi na urlop bezpłatny / decyzja w aktach ZUS/

W dniu 8 października 2018 roku wnioskodawca odwołał się od obu decyzji. W uzasadnieniu wskazał ,że emerytura i kapitał początkowy są błędnie wyliczone i przyjęto fałszywe dane z lat 1983-1986. Z przedstawionych dokumentów wynikają inne wartości zarobków. Na potwierdzenie wnioskodawca złożył również kopię świadectwa pracy z Zakładu (...) w Z. z okresu zatrudnienia w latach 1983-1986 / odwołanie i załącznik k-3-5 i k-8/.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o oddalenie odwołań oid obu decyzji. W uzasadnieniu wskazano ,że do wyliczenia emerytury przyjęto wysokość kapitału początkowego ustalonego decyzją z dnia 10.09.2018 r. W przedmiocie wysokości kapitału początkowego organ rentowy wskazał ,że jest on ustalony w oparciu o dokumenty załączone do akt ZUS , w tym druk Rp-7 oraz poświadczenie opłacenia składek za sporny, kwestionowany przez wnioskodawcę okres. / odpowiedź na odwołanie k- 9-90dw/.

Postanowieniem z dnia 13 listopada 2018 roku Sąd Okręgowy w Łodzi połączył do wspólnego rozpoznania sprawę o sygnaturze akt VIIIU 2174/18 dotyczącą wysokości kapitału początkowego ze sprawą VIIIU 2173/18 o wysokość emerytury do wspólnego rozpoznania na podstawie art. 219 k.p.c./ postanowienie k-11 akt VIIIU 2174/18/.

Podczas rozprawy w dniu 26 lutego 2019 roku wnioskodawca poparł odwołania i wyjaśnił ,że w Zakładzie (...) w Z. zarabiał różne kwoty ale w świadectwo pracy wpisano mu kwotę uśrednioną i ta kwota powinna być przyjęta w całym okresie zatrudnienia/ oświadczenie wnioskodawcy 00;02;04 CD k- 30/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Wnioskodawca R. M. urodził się (...) /niesporne/.

W dniu 1 lutego 2002 roku wnioskodawca po raz pierwszy złożył wniosek o ustalenie kapitału początkowego/ wniosek w aktach ZUS/. Decyzją z dnia 14 marca 2002 roku wnioskodawcy został ustalony kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku na kwotę 77 777,26 zł a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyliczono na 43,04%./ decyzja w aktach ZUS/. Wobec przedkładania przez wnioskodawcę kolejnych dokumentów poświadczających okresy zatrudnienia i wysokości zarobków oraz z urzędu organ rentowy ponownie ustalał wysokość kapitału początkowego prawomocnymi decyzjami z dnia 9.05.2002 roku ,28.02.2006 roku, 23.07.2018 roku. / decyzje w aktach ZUS/.

W dniu 10 września 2018 roku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję w przedmiocie ustalenia wysokości kapitału początkowego, określając wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku na kwotę 110 634,15 zł a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego na 81,09% / decyzja w aktach ZUS/.

W dniu 2 lipca 2018 roku wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę / wniosek w aktach ZUS/. Decyzją z dnia 24 lipca 2018 roku organ rentowy przyznał wnioskodawcy emeryturę od dnia 1 lipca 2018 roku. Kwotę emerytury wyliczono na 2545,86 zł brutto. W uzasadnieniu wskazano, że organ nie zaliczył okresu od dnia 26.06.1978 r do 31 lipca 1979 roku z uwagi na brak informacji w jakim okresie wnioskodawca pracował na urlopie bezpłatnym na budowie eksportowej. Wnioskodawcę poinformowano, że w przypadku przedłożenia dokumentów w przeciągu 1 miesiąca okres ten zostanie zaliczony. Doręczenie dokumentów po upływie tego terminu będzie skutkowało rozpatrzeniem uprawnień od miesiąca, w którym zgłoszono ponownie wniosek/ decyzja w aktach ZUS/.

W dniu 8 sierpnia 2018 r wnioskodawca złożył dokumenty dotyczące okresu zatrudnienia niezaliczonego w powyższej decyzji / kopie dokumentów w aktach ZUS/.

W dniu 9 sierpnia 2018 r wnioskodawca złożył kolejny wniosek o doliczenie do stażu pracy zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) od dnia 11.09.1972 do 31.08.1980, w tym pracy na budowie eksportowej od 22.06.1978 do 30.06.1979, w (...) od 1.09.1980 do 16.04.1983 w tym pracy na budowie eksportowej w Libii od 8.09.1981 do 31.12.1982, w Zakładzie (...) w Z. od 12.07.1983 do 31.12.1986 oraz prowadzonej działalności w formie TAXI osobowego od 1987 r do chwili obecnej./ wniosek w aktach ZUS/.

W odpowiedzi na powyższe wnioski organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję emerytalną wskazując, że przeliczając emeryturę organ uwzględnił okres zatrudnienia i wynagrodzenia otrzymane przez wnioskodawcę w (...) Ł. w okresie od dnia 29 czerwca 1978 r do 30 czerwca 1979 roku z tytułu budowy eksportowej w ZSRR. Za okresy, kiedy wnioskodawca nie udokumentował wysokości zarobków organ obliczył podstawę wymiaru z uwzględnieniem minimalnego wynagrodzenia (od 11.09.1972-31.12.1976 oraz od 1.01.1981 – 6.09.1981). Co do pozostałych okresów wskazanych we wniosku z dnia 9 sierpnia 2018 r organ rentowy wyjaśnił, że zostały one uwzględnione w decyzji z dnia 24 lipca 2018 roku / decyzja w aktach ZUS/.

Wnioskodawca w okresie od dnia 12 lipca 1983 roku do dnia 31 grudnia 1986 roku był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Zakładzie (...) w Z., na stanowisku murarza. W świadectwie pracy wpisano, że ostatnio otrzymywał wynagrodzenie 18 100 zł. Wysokość wynagrodzenia wpisana w świadectwo pracy była kwotą średnich zarobków uzyskiwanych przez wnioskodawcę. Co miesiąc kwoty zarobków były różne. /świadectwo pracy k-8-8odw, niesporne/. Pracodawca rozliczał się z organem rentowym deklaracjami imiennymi. Za rok 1983 z tytułu zatrudnienia wnioskodawcy zostały odprowadzone składki na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzeń w kwocie 49 000 zł, w roku 1984 od wynagrodzeń w kwocie 105 350 zł, w roku 1985 od wynagrodzeń w kwocie 146 440 zł a w roku 1986 od wynagrodzeń w kwocie 181 950 zł. Wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, nie pobierał zasiłku chorobowego/ poświadczenie ubezpieczenia w aktach ZUS/. W roku 1983 wnioskodawca z tytułu zatrudnienia w (...) uzyskał dochód w wysokości 19 763 zł / druk (...) w aktach ZUS/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zawartych w aktach sprawy, w tym aktach ZUS. Organ rentowy nie kwestionował twierdzeń wnioskodawcy, że miesięcznie otrzymywał on wynagrodzenia w różnych wysokościach a średnio miesięcznie zarabiał kwotę 18 100 zł.

Podnieść należy, że wnioskodawca kwestionował wysokość przyjętych wynagrodzeń w okresie zatrudnienia w Zakładzie (...) w Z., domagając się uwzględnienia średnich zarobków miesięcznych w kwocie 18 100 zł jako osiągniętych w całym okresie zatrudnienia. Był to jedyny zarzut formułowany przez wnioskodawcę co do zaskarżonych decyzji.

Sąd zważył co następuje :

Odwołania podlegają oddaleniu. Wydane w sprawie decyzje odpowiadają prawu.

Zgodnie z treścią art. 173 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2018 roku, poz.1270) emerytalnej, dla ubezpieczonych urodzonych po 31.12.1948

r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Zgodnie z treścią art. 174 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1383, z późn. zm.), kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast zgodnie z ust. 2 tego przepisu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Natomiast w myśl ust. 7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Należy przypomnieć, że w postępowaniach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych sąd nie jest obowiązany do poszukiwania dokumentów zatrudnieniowo - płacowych, o które nie zadbała osoba dochodząca świadczenia ubezpieczeniowego. W związku z tym to na ubezpieczonym spoczywał ciężar dowodzenia i udokumentowania podnoszonych twierdzeń. Przy ustalaniu podstawy wymiaru składki wnioskodawca powinien udowodnić, że w spornym okresie uzyskiwał wynagrodzenie w konkretnie określonej wysokości oraz to, że od wynagrodzenia tego była odprowadzana składka./Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 31.08.2016 r. III AUa 1723/15 LEX nr 2149641 /

Wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne w danych okresach, przyjmowana dla potrzeb ustalenia wysokości świadczeń emerytalno-rentowych, wynikać musi z nie budzących żadnych wątpliwości, spójnych i precyzyjnych dowodów./ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, z dnia 3 grudnia 2015 r. .III AUa 1088/15 LEX nr 1960794/.

Jak stanowi § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Należy podkreślić, iż Sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe.

Wskazana regulacja § 21 ust. 1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak

stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z 25.07.1997r. - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 4.03.1997r. - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 27.06.1995 - III Aur 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III Aur 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za celowe i pożądane. Wysokość uzyskiwanego uposażenia może być zatem ustalana także przy pomocy innych pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia zainteresowanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25.07.1997 r., II UKN 186/97, OSNP 1998/11/342; wyrok Sądu Najwyższego z 14.06.2006r., I UK 115/06, (...) 2007, nr 17-18, poz.257, str. 753). Przy czym nie jest możliwe obliczanie wysokości emerytury wyłącznie na podstawie twierdzeń wnioskodawcy. Twierdzenia te muszą być udowodnione.

Rzeczą Sądu jest dokładne ustalenie wysokości wynagrodzenia otrzymywanego przez ubezpieczonego w danym okresie. Zarobki za poszczególne miesiące i wybrane lata kalendarzowe wykazane muszą być w sposób nie budzący wątpliwości w ściśle określonej kwotowo wysokości i co do odprowadzonych od nich składek na ubezpieczenie społeczne. Nie można natomiast przyjmować wysokości wynagrodzenia opartego wyłącznie na przypuszczeniach, czy też twierdzeniach ubezpieczonego, jak też dowodach niejasnych. Przepisy prawa ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalanie wynagrodzeń w sposób przybliżony lub prawdopodobny. / tak wyrok SA w Łodzi z 19.10.2016, III AUa 2185/15, LEX nr 2152862/.

Zgodnie z ustaloną linią orzecniczą Sądów Okręgowych, Apelacyjnych i Sądu Najwyższego w przypadku braku dokumentacji płacowej istnieje możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dokumentację z akt osobowych, taką jak min.: umowy o pracę, angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia uwzględniając tylko „pewne” składnik wynagrodzenia, wypłacane w danym okresie stale i w określonej wysokości przy przyjęciu wymiaru czasu pracy udowodnionego przez ubezpieczonego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 11.12.2017 r. III A Ua (...), LEX nr 2423321, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 31.08.2016 r. III A Ua (...), L., wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 24.05.2016 r. III A Ua 119/16 , L., wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 29.10.2015 r. III A Ua 822/15, L., wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu z 18.09.2013 r. V U 466/13, L., wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 12.02.2013 r. III A Ua (...), L.).

Mając powyższe na uwadze podnieść należy ,że wniosek o obliczenie kapitału początkowego wnioskodawcy i emerytury przy uwzględnieniu miesięcznych zarobków wnioskodawcy w kwocie 18 100 zł w Zakładzie (...) w Z. nie jest zasadny . Jak przyznał wnioskodawca wskazana kwota zarobków miesięcznych 18 100 zł jest kwotą średnią a zatem faktycznie wnioskodawca w poszczególnych miesiącach otrzymywał kwoty wynagrodzeń zarówno wyższe jak i niższe. Na gruncie rozpoznawanej sprawy podkreślenia wymaga okoliczność ,że organ rentowy już w 2002 roku dysponował dokładnymi, precyzyjnymi danymi jakie zarobki w poszczególnych latach uzyskał wnioskodawca z tytułu tego zatrudnienia i od jakich zarobków zostały odprowadzone składki na ubezpieczenie społeczne przez pracodawcę. Pracodawca rozliczał się bowiem deklaracjami imiennymi a zatem organ posiada precyzyjne dane za każdy miesiąc pracy wnioskodawcy o wysokości uzyskanych zarobków i odprowadzonej składce. Dokument poświadczający ubezpieczenie stanowi dowód w sprawie . Wnioskodawca w żaden sposób nie udowodnił ,że faktycznie uzyskał zarobek wyższy, od którego powinny być odprowadzone składki. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych może być uwzględnione tylko wynagrodzenie faktycznie uzyskane przez ubezpieczonego w danym okresie, a nie zaś wynagrodzenie ustalone na podstawie przypuszczeń czy też uśrednień. Jedynie wynagrodzenie ubezpieczonego ustalone w sposób niewątpliwy, wobec którego nie istnieje wątpliwość, iż zostało ono zawyżone, może być podstawą do ustalenia współczynnika wysokości podstawy wymiaru.

Wobec powyższego wskazać należy, że emerytura wnioskodawcy jest wyliczona prawidłowo a zaskarżona decyzja emerytalna odpowiada prawu.

Wnioskodawca urodził się w dniu (...) , a zatem jego emerytura musiała zostać ustalona w oparciu o art.26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W myśl wskazanego artykułu emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art.25 (podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art.24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art.173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art.40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust.1a i 1b oraz art.185) przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust.5 i art.183.

Postępowanie w niniejszej sprawie wobec zarzutów wnioskodawcy sprowadziło się zatem do ustalenia czy możliwym jest przyjęcie do obliczenia kapitału początkowego a co za tym idzie emerytury wnioskodawcy wyższego wynagrodzenia za okres zatrudnienia w Zakładzie (...) niż przyjęte przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Wobec ustaleń Sądu i braku podstaw do zakwestionowania wysokości zarobków wynikających z poświadczenia ubezpieczenia za ten okres, emerytura wnioskodawcy jest wyliczona prawidłowo. Sąd nie dopatrył się żadnych błędów w wyliczeniu jak też sam wnioskodawca nie formułował żadnych innych zarzutów poza wskazanym powyżej.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił oba odwołania.